Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 20. decembra 2017 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Spoločná organizácia trhov – Operačný program v odvetví ovocia a zeleniny – Nariadenie (EÚ) č. 1234/2007, zmenené nariadením (ES) č. 361/2008 – Články 103b, 103d a 103g – Finančná pomoc Európskej únie – Vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 543/2011 – Článok 60 a príloha IX bod 23 – Investícia realizovaná v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov – Pojem – Legitímna dôvera – Právna istota“

Vo veci C-516/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko) z 27. septembra 2016 a doručený Súdnemu dvoru 3. októbra 2016, ktorý súvisí s konaním:

Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen

proti

Agrarmarkt Austria,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory A. Rosas, sudcovia A. Prechal a E. Jarašiūnas (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen, v zastúpení: G. Burgstaller, Rechtsanwalt,

– Agrarmarkt Austria, v zastúpení: R. Leutner, splnomocnený zástupca,

– rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: B. Eggers, K. Skelly a A. Lewis, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 103c, 103d ods. 2 a prílohy I častí IX a X nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (ďalej len nariadenie o „SOT“) (Ú. v. EÚ L 299, 2007, s. 1), zmeneného nariadením Rady (ES) č. 361/2008 zo 14. apríla 2008 (Ú. v. EÚ L 121, 2008, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1234/2007“), článkov 65, 66 a 69 nariadenia Komisie (ES) č. 1580/2007 z 21. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v sektore ovocia a zeleniny (Ú. v. EÚ L 350, 2007, s. 1), a článku 51 ods. 7 a článkov 64, 65 a 68 až 70 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny (Ú. v. EÚ L 157, 2011, s. 1), ako aj zásad právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery. Týka sa aj výkladu a platnosti prílohy IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, platnosti článku 21 ods. 1 písm. i) a článku 52 ods. 6 písm. a) nariadenia č. 1580/2007, ako aj platnosti článku 50 ods. 3 písm. d a článku 60 ods. 7 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011.

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen (ďalej len „ETG“) a Agrarmarkt Austria (ďalej len „AMA“), verejnoprávnou právnickou osobou, ktorá pôsobí okrem iného ako platobný orgán, týkajúceho sa rozhodnutia, ktorým AMA konštatovala, že investícia realizovaná ETG nie je oprávnená na finančnú pomoc Európskej únie a v dôsledku toho zamietla vyplatenie tejto pomoci za rok 2014 v rozsahu, v akom o ňu bolo požiadané v súvislosti s touto investíciou, a nariadila vrátenie už prijatej pomoci.

Právo Únie

Nariadenie č. 1234/2007

3 Hlava I časti II nariadenia č. 1234/2007 sa týka trhovej intervencie. Kapitola IV tejto hlavy sa týka režimov pomoci a v tejto kapitole oddiel IVa, ktorý bol do nariadenia č. 1234/2007 zavedený nariadením č. 361/2008, sa týka pomoci v sektore ovocia a zeleniny. Pododdiel II tohto oddielu IVa má názov „Operačné fondy a operačné programy“. Obsahuje články 103b až 103g nariadenia č. 1234/2007.

4 Článok 103b tohto nariadenia s názvom „Operačné fondy“ stanovuje:

„1. Organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny môžu zriadiť operačný fond. Tento fond sa financuje z:

a) finančných príspevkov členov alebo samotných organizácií výrobcov;

b) finančnej podpory [Únie], ktorá sa môže poskytnúť organizáciám výrobcov.

2. Operačné fondy sa použijú iba na financovanie operačných programov, ktoré členské štáty schválili v súlade s článkom 103g.“

5 Článok 103c nariadenia č. 1234/2007 s názvom „Operačné programy“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Operačné programy v sektore ovocia a zeleniny majú dva alebo viacero cieľov z cieľov uvedených v článku 122 písm. c) alebo z týchto cieľov:

a) plánovanie výroby;

b) zlepšenie kvality výrobkov;

c) zvýšenie obchodnej hodnoty výrobkov,

d) propagácia výrobkov v čerstvej alebo spracovanej forme;

e) environmentálne opatrenia a metódy výroby s ohľadom na životné prostredie vrátane ekologického poľnohospodárstva;

…“

6 Článok 103d toho istého nariadenia s názvom „Finančná pomoc [Únie]“ stanovuje:

„1. Finančná pomoc [Únie] sa rovná sume skutočne zaplatených finančných príspevkov uvedených v článku 103b ods. 1 písm. a), obmedzenej však na 50 % skutočne vynaložených nákladov alebo výdavkov.

2. Finančná pomoc [Únie] sa obmedzí na 4,1 % hodnoty predanej výroby každej organizácie výrobcov.

Toto percento sa však môže zvýšiť na 4,6 % hodnoty predanej výroby za predpokladu, že časť prevyšujúca 4,1 % hodnoty predanej výroby sa použije výhradne na opatrenia súvisiace s predchádzaním krízam a krízovým riadením.

…“

7 Článok 103g tohto nariadenia sa týka schvaľovania operačných programov. Má toto znenie:

„1. Návrh operačných programov sa predloží príslušným vnútroštátnym orgánom, ktoré ich schvália alebo zamietnu, alebo požiadajú o ich úpravu v súlade s ustanoveniami tohto pododdielu.

2. Organizácie výrobcov oznámia členskému štátu predpokladanú výšku operačného fondu na každý rok a predložia vhodné odôvodnenie tejto sumy na základe odhadov operačného programu, výdavkov za bežný rok a prípadne výdavkov za predchádzajúce roky a v prípade potreby na základe odhadovaného množstva výroby pre budúci rok.

3. Členský štát informuje organizáciu výrobcov alebo združenie organizácií výrobcov o predpokladanej výške finančnej pomoci [Únie] v súlade s limitmi stanovenými v článku 103d.

4. Platby finančnej pomoci [Únie] sa vykonajú na základe výdavkov vynaložených na projekty zahrnuté do operačného programu. Zálohy je možné vyplatiť vzhľadom na ten istý projekt pod podmienkou, že sa poskytne záruka alebo zábezpeka.

5. Organizácia výrobcov oznámi členskému štátu konečnú sumu výdavkov za predchádzajúci rok s pripojením nevyhnutných sprievodných dokladov tak, aby mohla dostať zostatok finančnej pomoci [Únie].

…“

8 Časť II hlava II nariadenia č. 1234/2007, týkajúca sa „[pravidiel týkajúcich] sa obchodovania a výroby“ obsahuje kapitolu II venovanú „organizáci[ám] výrobcov, medziodvetvov[ým] organizáci[ám] a organizáci[ám] prevádzkovateľov“. V tejto kapitole sa nachádza článok 122 s názvom „Organizácie výrobcov“, ktorý stanovuje:

„Členské štáty uznajú organizácie výrobcov, ktoré:

…

c) sledujú osobitný cieľ, ktorý môže predovšetkým zahŕňať alebo, pokiaľ ide o sektor ovocia a zeleniny, zahŕňa jeden alebo viaceré z týchto cieľov:
   i) zabezpečenie, aby bola výroba plánovaná a prispôsobená dopytu, a to najmä z hľadiska kvality a kvantity;
   ii) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov, ktoré vyrobili ich členovia, na trh;
   iii) optimalizácia výrobných nákladov a stabilizácia výrobných cien.“

9 Príloha I nariadenia č. 1234/2007 je nazvaná „Zoznam výrobkov uvedených v článku 1 ods. 1“. V jej časti IX venovanej ovociu a zelenine sa spresňuje, že toto nariadenie zahŕňa predovšetkým výrobky patriace pod kód KN ex 0709, označené ako „ostatná zelenina, čerstvá alebo chladená, s výnimkou [niektorých kategórií plodov rodu Capsicum alebo Pimenta, olív alebo kukurice]“. V časti X týkajúcej sa produktov zo spracovaného ovocia a zeleniny, sa v tejto prílohe uvádza, že toto nariadenie sa vzťahuje najmä na produkty patriace pod kód KN ex 0710 označené ako „zelenina (nevarená alebo varená v pare alebo vo vode) zmrazená, s výnimkou [niektorých kategórií kukurice, olív alebo plodov rodu Capsicum alebo Pimenta]“.

10 Nariadenie č. 1234/2007 bolo od 1. januára 2014 zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 671). V článku 231 ods. 2 nariadenia č. 1308/2013 sa stanovuje, že na viacročné programy prijaté do 1. januára 2014 sa naďalej uplatňujú príslušné ustanovenia nariadenia č. 1234/2007 až do uplynutia ich platnosti.

Nariadenie č. 1580/2007

11 Článok 21 nariadenia č. 1580/2007 obsahuje nasledujúce definície. Vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Na účely tejto hlavy [III týkajúcej sa organizácie výrobcov]:

…

i) ‚prvotné spracovanie‘ je spracovanie ovocia alebo zeleniny na iný výrobok uvedený v prílohe I Zmluvy o [FEÚ]. Čistenie, krájanie, orezávanie, sušenie a balenie čerstvých výrobkov sa v súvislosti s predajom nepovažuje za prvotné spracovanie,

…“

12 Kapitola II tejto hlavy III má názov „Operačné fondy a operačné programy“. Oddiel 1 tejto kapitoly II, ktorý obsahuje články 52 a 53 tohto nariadenia, sa týka „hodnoty predanej výroby“. Článok 52 s názvom „Základ pre výpočet“ stanovuje:

„1. Na účely tejto kapitoly sa hodnota predanej výroby za organizáciu výrobcov počíta na základe výroby členov organizácií výrobcov, pre ktorú bola organizácia výrobcov uznaná.

…

6. Predaná výroba sa vo fáze ‚odoslanie z organizácie výrobcov‘ fakturuje takto:

a) v náležitých prípadoch ako výrobok, ktorý je zabalený, pripravený alebo prešiel prvotným spracovaním,

…“

13 Článok 52 nariadenia č. 1580/2007 bol zmenený nariadením Komisie (EÚ) č. 687/2010 z 30. júla 2010 (Ú. v. EÚ L 199, 2010, s. 12), ktoré nadobudlo účinnosť 7. augusta 2010 a zaviedlo nový systém výpočtu hodnoty predanej výroby. Tento nový systém bol prevzatý do článku 50 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011.

14 Oddiel 3 kapitoly II nariadenia č. 1580/2007, ktorý obsahuje články 57 až 68, je venovaný operačným programom. Článok 61 tohto nariadenia nazvaný „Obsah operačných programov a oprávnené výdavky“ vo svojom odseku 3 treťom pododseku spresňuje, že „investície alebo opatrenia sa môžu vykonávať v jednotlivých poľnohospodárskych podnikoch členov organizácie výrobcov za predpokladu, že prispievajú k cieľom operačného programu, [a že] ak člen vystúpi z organizácie, členské štáty zabezpečia, aby investícia alebo jej zostatková hodnota bola vrátená, pokiaľ členský štát neustanoví inak“, a vo svojom odseku 4, že „operačné programy neobsahujú opatrenia alebo výdavky uvedené v zozname stanovenom v prílohe VIII“. Táto príloha VIII bod 22 sa týka „investícií alebo [podobných druhov] akcií, ktoré sa nerealizujú v poľnohospodárskych podnikoch organizácie výrobcov, združenia organizácií výrobcov, dcérskej spoločnosti …“.

15 Články 65 a 66 nariadenia č. 1580/2007 sú nazvané „Rozhodnutie“ a „Zmeny a doplnenia operačných programov na nasledujúce roky“. Ustanovenia týchto článkov boli bez podstatnej zmeny prevzaté do článkov 64 a 65 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011.

16 V oddiele 4 kapitoly II s názvom „Pomoc“ sa nachádzajú články 69 až 73 nariadenia č. 1580/2007. Ustanovenia článku 69 tohto nariadenia týkajúce sa schválenej výšky pomoci a článku 70 s názvom „Žiadosti“ boli bez podstatných zmien prevzaté do článkov 68 a 69 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011.

17 Nariadenie č. 1580/2007 bolo zrušené vykonávacím nariadením č. 543/2011, ktoré nadobudlo účinnosť 22. júna 2011, a odkazy na zrušené nariadenie sa preto považujú za odkazy na vykonávacie nariadenie č. 543/2011.

Vykonávacie nariadenie č. 543/2011

18 Odôvodnenie 42 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 znie:

„V prípade investícií do samostatných podnikov, s cieľom zabrániť neoprávnenému obohacovaniu súkromného subjektu, ktorý prerušil spojenia s organizáciou počas doby čerpania investícií, mali by sa prijať ustanovenia, ktorými sa organizácii výrobcov umožní vymáhať zostatkovú hodnotu investícií bez ohľadu na to, či je vlastníkom investície člen, alebo organizácia.“

19 Kapitola II hlavy III vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 sa týka operačných fondov a operačných programov. Oddiel I tejto kapitoly s názvom „Hodnota predávanej výroby“ obsahuje články 50 a 51 tohto nariadenia. Článok 50 s názvom „Základ pre výpočet“ stanovuje:

„1. Hodnota predávanej výroby organizácie výrobcov sa vypočíta na základe výroby samotnej organizácie výrobcov a jej členov výrobcov a zahŕňa len produkciu toho ovocia a zeleniny, na ktoré bola organizácia výrobcov uznaná. …

…

3. Hodnota predávanej výroby nezahŕňa hodnotu spracovaného ovocia a zeleniny ani akéhokoľvek iného výrobku, ktorý nepatrí do sektora ovocia a zeleniny.

Hodnota predávanej výroby ovocia a zeleniny určených na spracovanie, ktoré organizácia výrobcov, združenie organizácií výrobcov alebo ich členovia-výrobcovia alebo dcérske spoločnosti … buď samostatne alebo prostredníctvom outsourcingu spracovali na jeden z výrobkov zo spracovaného ovocia a zeleniny uvedených v časti X prílohy I k nariadeniu [č. 1234/2007] alebo akýkoľvek iný spracovaný výrobok uvedený v tomto článku a ďalej opísaný v prílohe VI k tomuto nariadeniu, sa však vypočíta ako paušálna sadzba vyjadrená ako percentuálny podiel uplatnený na fakturovanú hodnotu uvedených spracovaných výrobkov. Uvedená paušálna sadzba predstavuje:

…

d) 62 % v prípade mrazeného ovocia a zeleniny;

…“

20 Článok 51 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 sa týka referenčného obdobia. Stanovuje:

„1. Ročný strop pomoci uvedený v článku 103d ods. 2 nariadenia [č. 1234/2007] sa počíta každý rok na základe hodnoty predávanej výroby počas 12 mesačného referenčného obdobia, ktoré určia členské štáty.

…

7. Odchylne od odsekov 1 a 6 sa hodnota predávanej výroby za referenčné obdobie vypočíta podľa právnych predpisov uplatniteľných v danom referenčnom období.

Hodnota predávanej výroby za obdobie do roku 2007 sa však v prípade operačných programov schválených do 20. januára 2010 vypočíta na základe právnych predpisov uplatniteľných počas referenčného obdobia, zatiaľ čo hodnota predávanej výroby za obdobie od roku 2008 sa vypočíta na základe právnych predpisov uplatniteľných v roku 2008.

Hodnota predávanej výroby za obdobie od roku 2008 sa v prípade operačných programov schválených po 20. januári 2010 vypočíta na základe právnych predpisov uplatniteľných v čase schválenia daného operačného programu.“

21 Oddiel 3 kapitoly II hlavy III vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 je venovaná operačným programom a obsahuje články 55 až 67. článok 60 tohto nariadenia týkajúci sa oprávnenosti akcií v rámci operačných programov stanovuje:

„1. Operačné programy nezahŕňajú akcie alebo výdavky uvedené v zozname v prílohe IX.

…

6. Investície alebo akcie sa môžu realizovať v individuálnych podnikoch a/alebo priestoroch členov-výrobcov organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov, a to aj v prípade zadania zákazky na akciu členom organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov pod podmienkou, že prispievajú k plneniu cieľov operačného programu. Ak člen-výrobca vystúpi z organizácie výrobcov, členské štáty zabezpečia, aby investícia alebo jej zostatková hodnota bola vrátená. …

7. Investície a akcie súvisiace s úpravou ovocia a zeleniny na spracované ovocie a zeleninu môžu byť oprávnené na podporu, ak takéto investície a akcie sledujú ciele uvedené v článku 103c ods. 1 nariadenia [č. 1234/2007] vrátane cieľov uvedených v článku 122 prvom odseku písm. c) uvedeného nariadenia a pod podmienkou, že sú uvedené v národnej stratégii uvedenej v článku 103f ods. 2 nariadenia [č. 1234/2007].“

22 Článok 64 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 s názvom „Rozhodnutie“, ktorý bez podstatnej zmeny preberá článok 65 nariadenia č. 1580/2007, stanovuje:

„1. Príslušný orgán členského štátu podľa potreby:

a) schváli sumy operačných fondov a operačné programy, ktoré spĺňajú požiadavky nariadenia [č. 1234/2007] a požiadavky tejto kapitoly,

b) schváli operačné programy pod podmienkou, že organizácia výrobcov prijme určité zmeny a doplnenia, alebo

c) zamietne operačné programy alebo ich časti.

2. Príslušný orgán členského štátu prijme rozhodnutia o operačných programoch a operačných fondoch do 15. decembra roku, v ktorom sa predložia.

Členské štáty oznámia organizáciám výrobcov uvedené rozhodnutia do 15. decembra.

Z náležite opodstatnených dôvodov však príslušný orgán členského štátu môže prijať rozhodnutie o operačných programoch a operačných fondoch do 20. januára nasledujúceho po ich predložení. V rozhodnutí o schválení sa môže ustanoviť, že výdavky sú oprávnené od 1. januára roka nasledujúceho po predložení operačných programov a operačných fondov.“

23 Článok 65 tohto nariadenia s názvom „Zmeny a doplnenia operačných programov na nasledujúce roky“ preberá bez podstatnej zmeny znenie článku 66 nariadenia č. 1580/2007. Má toto znenie:

„1. Najneskôr do 15. septembra môžu organizácie výrobcov požiadať o zmeny a doplnenia operačných programov vrátane ich trvania, ktoré sa majú uplatňovať od 1. januára nasledujúceho roka.

…

3. Príslušný orgán členského štátu prijme rozhodnutia o žiadostiach o zmeny a doplnenia operačných programov do 15. decembra roku podania žiadosti.

Z náležite opodstatnených dôvodov však príslušný orgán členského štátu môže prijať rozhodnutie o zmenách a doplneniach operačných programov do 20. januára nasledujúceho po roku podania žiadosti. V rozhodnutí o schválení sa môže ustanoviť, že výdavky sú oprávnené od 1. januára nasledujúceho po roku podania žiadosti.“

24 Oddiel 4 kapitoly II vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, ktorá obsahuje články 68 až 72 tohto nariadenia, sa týka pomoci. V tejto časti článok 68 s názvom „Schválená výška pomoci“, ktorý preberá znenie článku 69 nariadenia č. 1580/2007, stanovuje:

„1. V súlade s požiadavkami článku 103g ods. 3 nariadenia [č. 1234/2007] členské štáty informujú organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov o schválenej výške pomoci najneskôr do 15. decembra roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa pomoc žiada.

2. Ak sa uplatňuje článok 64 ods. 2 tretí pododsek alebo článok 65 ods. 3 druhý pododsek, členské štáty zašlú oznámenie o schválenej výške pomoci do 20. januára roku, na ktorý sa pomoc žiada.“

25 Článok 69 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 s názvom „Žiadosti o poskytnutie pomoci“, ktorý zodpovedá článku 70 nariadenia č. 1580/2007, stanovuje:

„1. Organizácie výrobcov predložia žiadosť o poskytnutie pomoci alebo o jej vyrovnanie príslušnému orgánu členského štátu za každý operačný program, na ktorý sa pomoc žiada, do 15. februára roku nasledujúceho po roku, na ktorý sa pomoc žiada.

2. K žiadostiam o poskytnutie pomoci sa pripoja sprievodné dokumenty, v ktorých sa uvedie:

…

b) hodnota predávanej výroby;

…“

26 Článok 70 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 s názvom „Vyplácanie pomoci“ stanovuje, že „členské štáty vyplatia pomoc do 15. októbra roku nasledujúceho po roku vykonávania programu“.

27 V prílohe IX vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 sa vymenúvajú akcie a náklady, ktoré nie sú oprávnené v rámci operačných programov uvedených v článku 60 ods. 1 tohto nariadenia. V jej bode 23 sa uvádza, že „investície alebo podobné druhy akcií, ktoré sa nerealizujú v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov, združení organizácií výrobcov alebo ich členov-výrobcov alebo dcérskej spoločnosti …“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

28 ETG je organizácia výrobcov v zmysle vykonávacieho nariadenia č. 1234/2007. Listami z 15. septembra 2009, 19. decembra 2009 a zo 14. januára 2010 predložila na Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Spolkové ministerstvo pre poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, životné prostredie a vodné hospodárstvo, Rakúsko) (ďalej len „príslušný rakúsky orgán“) žiadosť o pomoc z operačného programu pre roky 2010 až 2014.

29 Medzi akcie, ktoré sa mali podporiť prostredníctvom tejto pomoci, patrila kúpa linky na spracovanie špenátu, používaná na spracovanie čerstvej úrody špenátu na mrazený špenát. Túto linku na spracovanie špenátu kúpila spoločnosť ETG a umiestnila ju v areáli spoločnosti Ardo Austria Frost GmbH (ďalej len „Ardo“), zmluvného partnera ETG, ktorý pôsobí v oblasti spracovania a predaja výrobkov ETG. Používanie tohto zariadenia sa malo uskutočniť „pod dohľadom a na zodpovednosť“ spoločnosti ETG a táto spoločnosť tvrdí, že pozemok potrebný pre túto linku „dala spoločnosť Ardo k dispozícii ETG na základe úverovej zmluvy pre inštaláciu a využívanie zariadení [tvoriacich linku na spracovanie]“.

30 Listom z 19. januára 2010 príslušný rakúsky orgán schválil tento operačný program. Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko) v tejto súvislosti spresňuje, že je nesporné, že keď tento orgán konštatoval, že táto investícia je oprávnená na dotknutú pomoc, vedel o tom, že dotknutá linka na spracovanie sa nachádza na pozemku, ktorý nepatrí ETG, ale Ardo. Uvedený súd ďalej spresňuje, že dotknutý operačný program bol založený na výpočte hodnoty predávanej výroby stanovenom na základe obratu za rok 2009, pričom ETG bola založená až v roku 2009, a že táto hodnota bola vypočítaná spolu s „nákladmi na spracovanie“ vrátane, pre dotknutý špenát, „čistenia, krájania, blanšírovania … [ako aj] zmrazenia“.

31 Schválené boli viaceré zmeny tohto operačného programu. Konkrétne listom z 13. decembra 2013 bolo zmenené referenčné obdobie pre výpočet hodnoty predávanej výroby. Odkaz na rok 2009 sa nahradil odkazom na roky 2009 až 2011, pričom hodnota predávanej výroby naďalej zahŕňala „náklady na spracovanie“.

32 Rozhodnutím z 12. októbra 2015 AMA konštatovala, že uvedená linka na spracovanie nebola oprávnená na dotknutú pomoc z dôvodu kritéria neoprávnenosti stanoveného v prílohe IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, a v dôsledku toho zamietla poskytnutie tejto pomoci za rok 2014 v rozsahu, v akom sa o ňu žiadalo, a nariadila vrátenie pomoci, ktorá sa už ETG vyplatila. ETG podala žalobu proti tomuto rozhodnutiu na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd).

33 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, vyjadruje svoje pochybnosti, pokiaľ ide na jednej strane o uplatniteľné právo na určenie povahy oprávnených výdavkov spojených s linkou na spracovanie a na druhej strane o výpočet hodnoty predávanej výroby. Otázku oprávnenosti výdavkov síce považuje za dostatočne upravenú vykonávacím nariadením č. 543/2011, ale pýta sa, či zmena operačného programu, ktorá sa urobila spomínaným listom z 13. decembra 2013, schválená 19. januára 2010, mala za následok použitie novej metódy výpočtu hodnoty predávanej výroby stanovenej vo vykonávacom nariadení č. 543/2011.

34 Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, po prvé na prípadné účinky listov jednotlivých rakúskych úradov, konkrétne listu, ktorým bol operačný program schválený, listu, ktorým sa schválila zmena tohto programu, a listu, ktorým sa ETG oznámila schválená suma pomoci, na výšku pomoci poskytnutej za rok 2014. Konkrétne sa pýta, či má hodnotu predávanej výroby, ktorá je uvedená v týchto listoch, považovať za záväznú a ním neoveriteľnú v rámci žaloby, ktorú má prejednať.

35 V tejto súvislosti tvrdí, že na základe rakúskeho práva má právomoc prejednať aj bez návrhu otázku zákonnosti napadnutého rozhodnutia, aj na základe výhrady, ktorú nepredložila ETG, a aj v prípade, že výsledok tohto konania nebude pre túto spoločnosť priaznivý. Nemôže však vykonať toto preskúmanie, keď bola táto otázka už vyriešená v predchádzajúcom rozhodnutí, ktoré nadobudlo právoplatnosť.

36 Po druhé vnútroštátny súd vyjadruje pochybnosti v súvislosti so zákonnosťou výpočtu hodnoty predávanej výroby, aj za predpokladu, že tento výpočet sa urobil na základe vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, ako aj za predpokladu, že sa urobil na základe nariadenia č. 1580/2007.

37 Po tretie vnútroštátny súd sa pýta, či akcie spojené so spracovaním ovocia a zeleniny môžu byť predmetom pomoci Únie v rámci operačného programu organizácie výrobcov uznaného v odvetví ovocia a zeleniny, prípadne za akých podmienok.

38 Po štvrté pýta sa na rozsah kritéria neoprávnenosti pomoci stanoveného v prílohe IX bode 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 predovšetkým z hľadiska jeho rôznych jazykových verzií. Tvrdí, že odmietnutie pomoci týkajúcej sa linky na spracovanie bolo voči ETG namietané z dôvodu, „že táto investícia spočíva v opatrení, ktoré sa realizuje na pozemku, ktorý patrí tretej osobe“. Keby sa pritom tento bod 23 vykladal tak, že úplne zakazuje pomoc pre investície, ktoré sa uskutočňujú na

pozemkoch patriacim tretím osobám, to znamená bez toho, aby žiadateľ v jednotlivých prípadoch mohol preukázať, že existujú legitímne hospodárske dôvody na investovanie do zariadení umiestnených na pozemkoch patriacim tretím osobám, mohol by byť, podľa neho, neplatný.

39 Po piate uvedený súd sa pýta, v prípade, že by Súdny dvor vykladal bod 23 ako „absolútne kritérium vylúčenia“ pre investície realizované na pozemkoch patriacich tretím osobám, či by sa ETG mohla aj napriek tomu odvolávať na zásadu ochrany legitímnych očakávaní, keďže rakúske orgány podľa neho boli po celý čas informované o tom, že ETG inštalovala dotknutú linku na spracovanie na pozemku, ktorý patrí spoločnosti Ardo, a napriek tomu dotknutý operačný program schválili.

40 A napokon po šieste vnútroštátny súd uvádza, že keby Súdny dvor vykladal dotknuté ustanovenia v tom zmysle, že by boli v neprospech ETG, a/alebo by niektoré z nich vyhlásil za neplatné, ETG by ho mohla konfrontovať so žiadosťou o to, aby boli účinky jeho rozsudku časovo obmedzené. V tejto súvislosti uvádza, že sa pýta na spôsob, akým by mal odpovedať na tvrdenia ETG založené na zásade právnej istoty s cieľom spochybniť požadované vrátenie finančných prostriedkov, prípadne s cieľom dosiahnuť poskytnutie čiastok, ktoré sú predmetom záväzkov, za predpokladu, že Súdny dvor nepristúpi k obmedzeniu časových účinkov svojho rozsudku alebo pristúpi len k obmedzeniu, ktoré sa nebude týkať ETG.

41 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. a) Nariaďujú články 65, 66 a 69 nariadenia [č. 1580/2007], a tiež (od 2[2]. júna 2011) články 64, 65, 68 vykonávacieho nariadenia [č. 543/2011], aby rozhodnutie o schválení operačného programu a výšky fondov, resp. zmena tohto rozhodnutia, ako aj rozhodnutie ‚o schválenej výške pomoci‘, nebolo vydané iba ako oznámenie, ale formálne (prinajmenšom predbežne) ako záväzné rozhodnutie, ktoré môže žiadateľ napadnúť už vopred, t. j. nezávisle od napadnutia konečného rozhodnutia o žiadosti o (konečné) zaplatenie pomoci (podľa článku 70 nariadenia č. 1580/2007, resp. článku 69 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011)?

b) Majú sa ustanovenia práva Únie citované v [prvej otázke písm. a)] vykladať v tom zmysle, že pri vydávaní daných rozhodnutí treba (v ich normatívnej časti) záväzne stanoviť aj hodnotu predanej výroby?

c) Má sa právo Únie, predovšetkým články 69 a 70 [vykonávacieho nariadenia č. 543/2011] vykladať v tom zmysle, že pre súd, ktorý má rozhodnúť o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ktorým sa rozhodlo o žiadosti o platbu finančnej pomoci v rámci operačného programu pre jeho určitú ročnú etapu podľa článku 103g ods. 5 nariadenia [č. 1234/2007], predstavuje už existujúce právoplatné rozhodnutie o schválení operačného programu a výšky fondov, ako aj rozhodnutie o ‚schválení výšky pomoci‘ prekážku toho, aby preskúmal otázku zákonnosti výpočtu hodnoty predanej výroby ako základ pre limit finančnej pomoci?

d) V prípade zápornej odpovede na [prvú otázku písm. a), b) alebo c)]: Má sa nariadenie [č. 1234/2007], predovšetkým časť IX prílohy I (‚Ovocie a zelenina‘, osobitne v prípade kódu KN ex 0709… ‚Ostatná zelenina, čerstvá alebo chladená…‘) a časť X (‚Produkty zo spracovaného ovocia a zeleniny‘, v prípade kódu KN ex 0710… ‚Zelenina… zmrazená‘), vykladať v tom zmysle, že výrobky zo zeleniny, ktoré vzniknú ako výsledok postupov, ktoré sa uskutočnia po zbere a pozostávajú z čistenia, krájania, blanšírovania a zmrazenia, nemožno klasifikovať ako výrobky v zmysle časti IX prílohy I, ale treba ich klasifikovať ako výrobky v zmysle časti X prílohy I?

e) V prípade kladnej odpovede na [prvú otázku písm. d)]: Má sa pojem ‚hodnota predanej výroby‘, ktorý sa používa v článku 103d ods. 2 nariadenia [č. 1234/2007], vykladať v tom zmysle, že táto hodnota sa má vypočítať tak, že je nutné stanoviť iba hodnotu výroby, ale po odpočítaní hodnoty, ktorá pripadá na štádium spracovania, a to tak, že sa odpočíta hodnota toho procesu, ktorý spočíva v úprave pozberanej, očistenej, nakrájanej a blanšírovanej zeleniny na mrazenú zeleninu?

f) Má sa článok 51 ods. 7 vykonávacieho nariadenia [č. 543/2011] vykladať v tom zmysle, že organizácia výrobcov, ktorá predložila operačný program zameraný na roky 2010 až 2014, ktorý bol schválený pred 20. januárom 2010, ale v jeho v prípade došlo neskôr (13. decembra 2013) k zmene schválenia v tom zmysle, že program prešiel na iný spôsob výpočtu predanej výroby, sa, pokiaľ ide o spôsob výpočtu predanej výroby, môže aj po uvedenej zmene operačného programu (čiže, pokiaľ ide o finančnú pomoc, ktorá má byť vyplatená v roku 2014) ešte odvolávať na ‚právne predpisy platné v roku 2008'?

g) V prípade kladnej odpovede na [prvú otázku písm. e) a f)]: Sú článok 52 ods. 6 písm. a) a článok 21 ods. 1 písm. i) nariadenia [č. 1580/2007] neplatné v tom rozsahu, v akom sa na základe nich štádiá spracovania pozberanej zeleniny, ktorými sa uvedená zelenina spracováva na ‚iný výrobok uvedený v prílohe I Zmluvy o ES', zahrnú do výpočtu hodnoty predanej výroby?

h) V prípade zápornej odpovede na [prvú otázku písm. f)] (a bez ohľadu na odpoveď na ostatné prejudiciálne otázky): Je neplatný článok 50 ods. 3 písm. d) vykonávacieho nariadenia [č. 543/2011]?

2. a) Má sa článok 103c nariadenia [č. 1234/2007] vykladať v tom zmysle, že v rámci ‚Operačného programu v sektore ovocia a zeleniny' je prípustná len podpora výroby produktov, ktoré možno kvalifikovať ako výrobky v zmysle časti IX prílohy I [tohto nariadenia], ale nie aj podpora investícií do spracovania takých výrobkov?

b) V prípade zápornej odpovede na [druhú otázku písm. a)]: Za akých podmienok a v akom rozsahu sa podľa článku 103c nariadenia [č. 1234/2007] pripúšťa taká podporu investícií do spracovania?

c) Je neplatný článok 60 ods. 7 vykonávacieho nariadenia [č. 543/2011]?

3. a) Má sa bod 23 prílohy IX vykonávacieho nariadenia [č. 543/2011] vykladať v tom zmysle, že samotná poloha na cudzom pozemku odôvodňuje vylúčenie podpory?

b) V prípade kladnej odpovede na [tretiu otázku písm. a)]: Je neplatný bod 23 prílohy IX vykonávacieho nariadenia [č. 543/2011]?

c) V prípade kladnej odpovede na [tretiu otázku písm. a)] a zápornej odpovede na [tretiu otázku písm. b)]: Ide v prípade úpravy podľa bodu 23 prílohy IX k vykonávaciemu nariadeniu [č. 543/2011] v tejto súvislosti o jasné, resp. jednoznačné ustanovenie, keď nie je chránená dôvera hospodárskeho subjektu žiadajúceho o finančnú podporu na aktivity, ktoré sa uskutočňujú na cudzom pozemku, ale patria k jeho podniku, napriek prísľubu, resp. schváleniu podpory zo strany vnútroštátnych orgánov, ktoré sa uskutočnilo so znalosťou situácie?

4. Vedie skutočnosť, že Súdny dvor nepriznáva žiadnej z dotknutých osôb zvýhodňujúce obmedzenie účinkov (v zmysle článku 264 ods. 2 ZFEÚ) v prípade rozsudku, ktorý dotknutej osobe prináša z právneho hľadiska znevýhodnenie novým výkladom práva Únie alebo vyhlásením neplatnosti právneho aktu Únie, ktorý sa doposiaľ považoval za platný, k tomu, že sa danej dotknutej osobe bráni v tom, aby sa pred vnútroštátnym súdom odvolávala v konkrétnom prípade na zásadu právnej istoty, ak sa preukáže, že konala v dobrej viere?"

O prejudiciálnych otázkach

O tretej otázke písm. a)

42 Svojou treťou otázkou písm. a), ktorú treba preskúmať na prvom mieste, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 vykladať v tom zmysle, že samotná skutočnosť, že investícia realizovaná v rámci operačného programu podľa článku 60 ods. 1 tohto nariadenia sa nachádza na pozemku tretej osoby, a nie na pozemku patriacom dotknutej organizácii výrobcov, je na základe prvého z týchto ustanovení dôvodom na to, že výdavky použité touto organizáciou výrobcov z dôvodu tejto investície nie sú oprávnené na pomoc.

43 V tejto súvislosti treba na úvod uviesť, že pred vnútroštátnym súdom sa spochybňuje rozhodnutie AMA z 12. októbra 2015 týkajúce sa poskytnutia zvyšnej časti finančnej pomoci Únie za rok 2014 v rámci operačného programu za roky 2010 až 2014, pričom tento program bol schválený 19. januára 2010, teda pred prijatím vykonávacieho nariadenia č. 543/2011. Vzhľadom na to, že neexistuje prechodné ustanovenie v opačnom zmysle a vzhľadom na to, že článok 149 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 zrušuje nariadenie č. 1580/2007 a spresňuje, že odkazy na toto posledné uvedené nariadenie sa majú vykladať ako odkazy na vykonávacie nariadenie č. 543/2011, treba konštatovať, že otázka prípustnosti realizovaných akcií a uskutočnených výdavkov z dôvodu poskytnutia uvedenej pomoci za rok 2014 je riadne upravená ustanoveniami vykonávacieho nariadenia č. 543/2011.

44 Okrem toho príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, ktorá, ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a z vnútroštátneho spisu predloženého Súdnemu dvoru, predstavuje ustanovenie, na základe ktorého bolo nadobudnutie linky na spracovanie vyhlásené za neoprávnené na pomoc dotknutú vo veci samej, a ktorá nahradila prílohu VIII bod 22 nariadenia č. 1580/2007, nedoplnila toto posledné uvedené ustanovenie o žiadnu zmenu, ktorá by bola relevantná na účely tejto veci.

45 Príloha VIII bod 22 nariadenia č. 1580/2007 totiž predpokladá, že na pomoc v rámci operačných programov nie sú oprávnené investície alebo podobné druhy akcií, ktoré „sa nerealizujú v poľnohospodárskych podnikoch“ okrem iného organizácie výrobcov, zatiaľ čo v prílohe IX bode 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 sa neuvádzajú len podniky, ale aj „priestory“ takej organizácie. Preto, ak sa na investíciu vzťahuje toto kritérium neoprávnenosti uvedené v tomto bode 23, vzťahuje sa na ňu aj ekvivalentné kritérium uvedené v bode 22.

46 Pokiaľ ide o požadovaný výklad, treba pripomenúť, že článok 60 ods. 1 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 stanovuje, že operačné programy nezahŕňajú akcie alebo výdavky uvedené v zozname v prílohe IX tohto nariadenia. Táto príloha IX vo svojom bode 23 vymenúva okrem akcií a výdavkov, ktoré nie sú oprávnené na pomoc v rámci týchto operačných programov, aj „investície alebo podobné druhy akcií, ktoré sa nerealizujú v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov, združení organizácií výrobcov alebo ich členov - výrobcov alebo dcérskej spoločnosti v situácii uvedenej v článku 50 ods. 9 [uvedeného nariadenia].“

47 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Ardo, na pozemku ktorej je inštalovaná linka na spracovanie dotknutá vo veci samej, je treťou osobou vo vzťahu k ETG, ktorá je organizáciou výrobcov, žalobkyňou vo veci samej. Za týchto podmienok stačí na odpoveď na položenú otázku určiť, či slovné spojenie „v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov“ označuje len podniky a/alebo priestory, ktoré sú vo vlastníctve organizácie výrobcov, alebo či sa musí prijať iný výklad.

48 Z požiadavky jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, v zásade vyžaduje v celej Európskej únii autonómny a jednotný výklad (rozsudok z 21. decembra 2011, Ziolkowski a Szeja, C-424/10 a C-425/10, EU:C:2011:866, bod 32 a citovaná judikatúra).

49 Vykonávacie nariadenie č. 543/2011 nedefinuje, čo treba považovať za investície realizované „v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov“ a neobsahuje ani odkaz na vnútroštátne právne poriadky v súvislosti s tým, aký význam treba tomuto slovnému spojeniu priznať. Z toho vyplýva, že uvedené slovné spojenie sa má na účely uplatňovania tohto nariadenia považovať za výraz označujúci samostatný pojem práva Únie, ktorý sa má vykladať jednotne vo všetkých členských štátoch.

50 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že určenie významu a rozsahu pojmov, pre ktoré právo Únie neobsahuje definíciu, sa musí zistiť podľa ich obvyklého významu v bežnom jazyku pri súčasnom zohľadnení súvislostí, v ktorých sa používajú, ako aj pri zohľadnení účelu sledovaného právnou úpravou, v ktorej sa nachádzajú (rozsudky z 10. marca 2005, EasyCar, C-336/03, EU:C:2005:150, bod 21, ako aj z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, bod 19 a citovaná judikatúra), a vylúčení toho, aby sa v prípade pochybností posudzoval text ustanovenia v jednom z jeho znení izolovane (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. júla 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, bod 35 a citovanú judikatúru, ako aj z 11. júna 2015, Pfeifer & Langen, C-51/14, EU:C:2015:380, bod 34).

51 V prejednávanej veci len na základe samotného obvyklého významu dotknutého slovného spojenia nemožno poskytnúť jeho jednoznačný výklad. Toto slovné spojenie totiž v bežnom jazyku a v závislosti od jazykových verzií môže odkazovať na podnik alebo priestory, ktoré vlastní dotknutá organizácia výrobcov, alebo sa môže všeobecne týkať podniku alebo priestorov, ktoré organizácie výrobcov nejakým spôsobom kontroluje.

52 Napriek tomu po prvé z kontextu, do ktorého patrí príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, jednoznačne vyplýva, že investície realizované v podnikoch a/alebo priestoroch tretích osôb na rozdiel od podnikov alebo priestorov dotknutej organizácie výrobcov, nemôžu v zásade ani čiastočne využívať pomoc poskytovanú na základe operačného programu.

53 Článok 60 ods. 6 tohto nariadenia totiž stanovuje, že ak sa investície alebo akcie realizujú v podnikoch a/alebo priestoroch členov-výrobcov organizácie výrobcov, členské štáty zabezpečia, aby investícia alebo jej zostatková hodnota bola vrátená, ak člen-výrobca túto organizáciu opustí, s výnimkou náležite odôvodnených okolností. Rovnako aj z odôvodnenia 42 tohto nariadenia vyplýva, že s cieľom zabrániť neoprávnenému obohacovaniu súkromného subjektu, ktorý prerušil spojenia s organizáciou počas doby čerpania investícií, táto organizácia musí byť oprávnená vymáhať ich zostatkovú hodnotu.

54 Na druhej strane z cieľov, ktoré sleduje vykonávacie nariadenie č. 543/2011, rovnako vyplýva, že jedine organizácie výrobcov uznané v súlade s právom Únie môžu využívať finančnú pomoc Únie. V tejto súvislosti treba pripomenúť, okrem odôvodnenia 42 tohto nariadenia, ktorého podstata je uvedená v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, že toto nariadenie upravuje spôsoby vykonávania nariadenia č. 1234/2007, pokiaľ ide o odvetvia ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny. Z článku 103b tohto nariadenia pritom vyplýva, že financovanie z operačných fondov organizácií výrobcov v odvetví ovocia a zeleniny, ktorým môže pomôcť finančná pomoc Únie, môže slúžiť len na účely operačných programov schválených členskými štátmi v súlade s článkom 103g tohto nariadenia.

55 Bolo by zjavne v rozpore so štruktúrou vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, ako je uvedená v bodoch 52 a 53 tohto rozsudku, a s týmto cieľom, keby túto finančnú pomoc mohli využívať aj tretie osoby. Takto by to ale bolo v prípade, keby sa pripustilo, že na túto pomoc sú oprávnené aj investície, pri ktorých nie je zaručené, že z nich majú prospech výlučne dotknuté organizácie výrobcov.

56 V tejto súvislosti je síce pravda, že samotná skutočnosť, že organizácia výrobcov nie je vlastníkom podniku alebo priestorov, v ktorých sa investícia realizuje, nemôže v zásade nevyhnutne stačiť na preukázanie toho, že nemožno zabezpečiť, aby sa taká investícia realizovala v prospech tejto organizácie, ale napriek tomu – na to, aby sa výdavky považovali za oprávnené v rámci operačného programu stanoveného v článku 60 ods. 1 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 – sa vyžaduje, aby sa dotknutá investícia realizovala v podniku a/alebo priestoroch, ktoré sú z právneho alebo faktického hľadiska pod výlučnou kontrolou tejto organizácie tak, aby sa vylúčilo akékoľvek využitie tejto investície treťou osobou.

57 Príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 tak, ako odkazuje na investície realizované „v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov“, sa preto musí vykladať v tom zmysle, že sa týka investícií realizovaných v podnikoch a/alebo priestoroch, ktoré sú z právneho alebo faktického hľadiska pod výlučnou kontrolou dotknutej organizácie výrobcov tak, aby sa vylúčilo akékoľvek využitie tejto investície treťou osobou.

58 Ako to uviedla aj Európska komisia, jedine takýto výklad umožní chrániť finančné záujmy Únie a umožní zabrániť akémukoľvek narušeniu hospodárskej súťaže medzi organizáciami výrobcov v odvetví ovocia a zeleniny.

59 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že linku na spracovanie síce kúpila ETG a používa sa „pod dohľadom a na zodpovednosť“ tejto spoločnosti, je inštalovaná na pozemku spoločnosti Ardo, ktorý „dala [táto] spoločnosť … k dispozícii ETG na základe úverovej zmluvy pre inštaláciu a využívanie zariadení [tvoriacich linku na spracovanie]“. Nezdá sa preto, že by sa dotknutá investícia realizovala v podniku a/alebo priestoroch, ktoré sú z právneho alebo faktického hľadiska pod výlučnou kontrolou ETG, tak, aby sa vylúčilo akékoľvek jej využitie treťou osobou. Uplatnenie kritéria neoprávnenosti na pomoc stanoveného v prílohe IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 sa preto zdá byť odôvodnené.

60 V tejto súvislosti treba tiež zdôrazniť, že údajná existencia „legitímnych hospodárskych dôvodov“, ktorá by odôvodňovala skutočnosť, že investícia dotknutá vo veci samej sa realizuje v podniku a/alebo priestoroch tretích osôb, nad ktorými dotknutá organizácia výrobcov nemá výlučnú kontrolu, nemôže v žiadnom prípade viesť k tomu, aby sa usudzovalo, že kritérium neoprávnenosti sa v prejednávanej veci neuplatní. Ide tu tiež o účtovné zaradenie tejto investície k tejto organizácii výrobcov, ako aj o existenciu takzvanej „ekonomickej väzby“ tejto investície a podniku organizácie výrobcov, alebo dokonca o skutočnosť, že existuje „prevádzková súvislosť“ medzi touto investíciou a danou organizáciou. Tieto dôvody totiž vôbec neumožňujú zaručiť, že investíciu dotknutú vo veci samej nemôžu využívať tretie osoby.

61 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku písm. a) odpovedať tak, že príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, tak ako odkazuje na investície realizované „v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov“, sa má vykladať v tom zmysle, že:

– samotná skutočnosť, že investícia realizovaná v rámci operačného programu podľa článku 60 ods. 1 tohto nariadenia, sa nachádza na pozemku tretej osoby, a nie na pozemku patriacom dotknutej organizácii výrobcov, v zásade nie je na základe prvého z týchto ustanovení dôvodom na to, že výdavky použité touto organizáciou výrobcov z dôvodu tejto investície nie sú oprávnené na pomoc;

– táto príloha IX bod 23 sa týka investícií realizovaných v podnikoch a/alebo priestoroch, ktoré sú z právneho alebo faktického hľadiska pod výlučnou kontrolou dotknutej organizácie výrobcov, tak aby sa vylúčilo akékoľvek využitie tejto investície treťou osobou.

O tretej otázke písm. b)

62 Ako vyplýva z úvah vnútroštátneho súdu uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, tretia otázka písm. b) bola položená len pre prípad, že príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 by sa vykladala v tom zmysle, že samotná skutočnosť, že organizácia výrobcov dotknutá vo veci samej nie je vlastníkom pozemku, na ktorom je umiestnená investícia realizovaná v rámci operačného programu podľa článku 60 ods. 1 tohto nariadenia, je na základe prvého z týchto ustanovení dôvodom na to, že výdavky použité touto organizáciou výrobcov z dôvodu tejto investície nie sú oprávnené na pomoc.

63 Z odpovede na tretiu otázku písm. a) preto vyplýva, že takýto výklad nemožno prijať. Na tretiu otázku písm. b) preto nie je potrebné odpovedať.

O tretej otázke písm. c)

64 Tretia otázka písm. c) bola takisto položená pre prípad, že príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 by sa mala vykladať v tom zmysle, že samotná skutočnosť, že organizácia výrobcov dotknutá vo veci samej nie je vlastníkom pozemku, na ktorom je umiestnená investícia realizovaná v rámci operačného programu podľa článku 60 ods. 1 tohto nariadenia, je na základe prvého z týchto ustanovení dôvodom na to, že výdavky použité touto organizáciou výrobcov z dôvodu tejto investície nie sú oprávnené na pomoc.

65 Ako sa už konštatovalo v bode 63 tohto rozsudku, tento výklad nemožno prijať. Touto treťou otázkou písm. c) sa však vnútroštátny súd v skutočnosti pýta, či sa za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, spoločnosť ETG môže odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery, pokiaľ ide o pomoc, ktorá sa jej poskytla alebo prísľub v súvislosti s dotknutou investíciou. Ako sa uviedlo v bode 59 tohto rozsudku, pritom sa zdá, že kritérium neoprávnenosti pomoci stanovené v prílohe IX bode 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 sa uplatňuje aj na túto investíciu, aj keď je to z iného dôvodu, ako uviedol vnútroštátny súd. Táto tretia otázka písm. c) je preto relevantná a treba na ňu odpovedať.

66 Vnútroštátny súd sa ňou v podstate pýta, či sa má zásada ochrany legitímnej dôvery vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, príslušný vnútroštátny orgán, po prvé odmietol vyplatiť zvyšnú časť finančnej pomoci, o ktorú požiadala organizácia výrobcov v súvislosti s investíciou, ktorá sa v konečnom dôsledku považuje za neoprávnenú na túto pomoc na základe prílohy IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, a po druhé žiadal túto organizáciu výrobcov o vrátenie už vyplatenej pomoci.

67 Okolnosti dotknuté vo veci samej sa vyznačujú tým, že keď príslušný rakúsky orgán schválil dotknutý operačný program, a tým usúdil, že investícia týkajúca sa nákupu dotknutej linky na spracovanie bola *a priori* oprávnená na požadovanú pomoc, a keď poskytol prvú časť finančných prostriedkov týkajúcich sa tejto investície, tento orgán vedel o okolnostiach, za ktorých sa táto linka nainštalovala a využívala.

68 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že každá príležitosť členského štátu vykonávať voľnú úvahu, pokiaľ ide o možnosť požadovať či nepožadovať vrátenie neoprávnene alebo protiprávne pridelených finančných prostriedkov Únie, je nezlučiteľná s povinnosťou vnútroštátnych orgánov požadovať vrátenie neoprávnene alebo protiprávne vyplatených finančných prostriedkov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (pozri v tomto zmysle okrem iného rozsudok z 21. septembra 1983, Deutsche Milchkontor a i., 205/82 až 215/82, EU:C:1983:233, bod 22).

69 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora na zásadu ochrany legitímnej dôvery sa nemožno odvolávať v rozpore s jasným ustanovením práva Únie a na základe konania vnútroštátneho orgánu príslušného uplatňovať právo Európskej únie, ktoré je v rozpore s právom Únie, nemôže vzniknúť legitímna dôvera hospodárskeho subjektu v to, že získa výhodu vyplývajúcu z konania, ktoré je v rozpore s právom Únie (rozsudky z 1. apríla 1993, Lageder a i., C-31/91 až C-44/91, EU:C:1993:132, bod 35, ako aj z 20. júna 2013, Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, bod 52).

70 V prejednávanej veci z analýzy tretej otázky písm. a) vyplýva, že dotknutá pomoc bola pridelená v rozpore s ustanovením obsiahnutým v prílohe IX bode 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, vykladaným z hľadiska kontextu, do ktorého toto ustanovenie patrí, a relevantného cieľa, ktoré sleduje uplatniteľná právna úprava.

71 Okrem toho pri schvaľovaní dotknutého operačného programu sa už riadne preukázalo, že v rámci financovania spoločnej poľnohospodárskej politiky si zásada striktného výkladu podmienok preplácania výdavkov zo strany Únie vyžaduje správu spoločnej poľnohospodárskej politiky, v rámci ktorej sa dodržiavajú podmienky rovnosti medzi hospodárskymi subjektmi členských štátov, a bráni tomu, aby vnútroštátne orgány konkrétneho členského štátu prostredníctvom širokého výkladu určitých ustanovení zvýhodňovali hospodárske subjekty tohto členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. februára 1985, Taliansko/Komisia, 55/83, EU:C:1985:84, bod 31 a citovanú judikatúru, a zo 6. novembra 2014, Holandsko/Komisia, C-610/13 P, neuverejnený, EU:C:2014:2349, bod 41).

72 Vzhľadom na tieto skutočnosti treba konštatovať, že príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 predstavuje ustanovenie, na základe ktorého sa nemožno odvolávať na zásadu ochrany legitímnej dôvery.

73 Okrem toho príslušný rakúsky orgán nemôže voči ETG platne použiť zaobchádzanie, ktoré je v rozpore s právom Únie.

74 Z toho vyplýva, že schválením dotknutého operačného programu a vyplatením prvých splátok týkajúcich sa investície dotknutej vo veci samej tento vnútroštátny orgán nemohol u ETG vyvolať legitímnu dôveru – nezávisle od jej dobrej viery –, že získa výhodu vyplývajúcu zo zaobchádzania, ktoré je v rozpore s právom Únie.

75 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku písm. c) odpovedať tak, že zásada ochrany legitímnej dôvery sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, príslušný vnútroštátny orgán, po prvé odmietol vyplatiť zvyšnú časť finančnej pomoci, o ktorú požiadala organizácia výrobcov v súvislosti s investíciou, ktorá sa v konečnom dôsledku považuje za neoprávnenú na túto pomoc na základe prílohy IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, a po druhé žiadal túto organizáciu výrobcov o vrátenie už vyplatenej pomoci v súvislosti s touto investíciou.

O prvej otázke písm. a) až h)

76 Svojou prvou otázkou písm. a) až c) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 65, 66 a 69 nariadenia č. 1580/2007 a články 64, 65 a 68 až 70 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 majú vykladať v tom zmysle, že pre súd, ktorý – ako za okolností, ktoré existujú v prejednávanej veci – má rozhodnúť o žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu, ktorým sa rozhodlo o žiadosti o vyplatenie zvyšnej časti finančnej pomoci v rámci operačného programu podanej podľa článku 103g ods. 5 nariadenia č. 1234/2007, bránia tomu, aby v rámci rozhodovania o tejto žalobe uvedený súd aj bez návrhu preskúmal otázku zákonnosti výpočtu hodnoty predanej výroby. V prípade, že na túto prvú otázku písm. a) až c) sa odpovie záporne, vnútroštátny súd predkladá prvú otázku písm. d) až h).

77 Treba však konštatovať, že táto prvá otázka písm. a) až c) a následne aj prvá otázka písm. d) až h) sú relevantné len v tom prípade, keby z odpovede na tretiu otázku písm. a) vyplývalo, že kritérium neoprávnenosti na pomoc podľa prílohy IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 nemožno uplatniť na investíciu dotknutú vo veci samej. Z odpovede na túto tretiu otázku písm. a) pritom vyplýva, že to tak nie je.

78 Preto nie je potrebné odpovedať na prvú otázku písm. a) až h).

O druhej otázke písm. a) až c)

79 Svojou druhou otázkou písm. a) a b) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 103b nariadenia č. 1234/2007 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby sa v rámci operačného programu v odvetví ovocia a zeleniny v zmysle tohto článku poskytla finančná pomoc Únie pre investície určené na spracovanie ovocia a zeleniny, a ak to tak nie je, za akých podmienok a v akom rozsahu je taká pomoc povolená. Svojou druhou otázkou písm. c) sa uvedený súd pýta, či je platný článok 60 ods. 7 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, ktorý stanovuje, že niektoré investície a akcie spojené so spracovaním ovocia a zeleniny na spracované ovocie a zeleninu môžu byť za určitých okolností oprávnené na pomoc.

80 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodovať o návrhu vnútroštátneho súdu len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s realitou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi poznatkami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudky zo 16. decembra 2008, Cartesio, C-210/06, EU:C:2008:723, bod 67, a z 29. januára 2013, Radu, C-396/11, EU:C:2013:39, bod 22). To isté platí aj v prípade, ak sa položené otázky týkajú platnosti ustanovenia práva Únie [pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. decembra 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, body 34 a 35 a citovanú judikatúru].

81 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a z vnútroštátneho spisu, ktorý bol predložený Súdnemu dvoru, vyplýva, že jediný dôvod, na ktorom sa v rozhodnutí napadnutom v konaní vo veci samej zakladá zamietnutie vyplatenia zvyšnej časti pomoci pre dotknutú linku na spracovanie a žiadosť o vrátenie už vyplatenej pomoci pre túto linku, spočíva v uplatnení kritéria neoprávnenosti pomoci stanoveného v prílohe IX bode 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011.

82 Ak by teda Súdny dvor na odpovedal na druhú otázku písm. a) až c), poskytol by za takých okolností poradný názor na hypotetické otázky, čo by bolo v rozpore s úlohou priznanou Súdnemu dvoru v rámci súdnej spolupráce zavedenej článkom 267 ZFEÚ (rozsudok z 24. októbra 2013, Stoilov i Ko, C-180/12, EU:C:2013:693, bod 47 a citovaná judikatúra, ako aj v tomto zmysle rozsudok zo 7. novembra 2013, Romeo, C-313/12, EU:C:2013:718, body 39 a 40).

83 V dôsledku toho nie je potrebné odpovedať na druhú otázku písm. a) až c).

O štvrtej otázke

84 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, sa má právo Únie vykladať v tom zmysle, že ak účinky tohto rozsudku nie sú časovo obmedzené, bráni to tomu, aby sa zohľadnila zásada právnej istoty s cieľom vylúčiť vrátenie neoprávnene vyplatenej pomoci.

85 V úvode treba konštatovať, že táto otázka sa zakladá na predpoklade, že Súdny dvor neobmedzí časové účinky tohto rozsudku. ETG pritom v podstate požiadala o také obmedzenie pre prípad, že Súdny dvor konštatuje neplatnosť jedného z ustanovení práva Únie sporného vo veci samej. V tomto rozsudku sa však Súdny dvor obmedzil na to, že pristúpil k výkladu niektorých ustanovení práva Únie.

86 Rakúska vláda naopak žiada Súdny dvor, aby obmedzil časové účinky svojho rozsudku okrem iného v prípade, ak Súdny dvor usúdi, že prílohu IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 treba vykladať v tom zmysle, že investície realizované na pozemku patriacom tretej osobe nie sú oprávnené

na pomoc. Ako pritom vyplýva z bodov 59 a 61 tohto rozsudku, investície dotknuté vo veci samej, zdá sa, nie sú oprávnené na pomoc vzhľadom na to, že sa realizujú v podnikoch a/alebo priestoroch, ktoré nie sú pod výlučnou kontrolou dotknutej organizácie výrobcov. Treba preto rozhodnúť o tejto žiadosti.

87 Na jej podporu rakúska vláda uvádza, že pre spoločnosť, žalobkyňu vo veci samej, existuje nebezpečenstvo vážnych ekonomických dôsledkov, ktoré by mohli viesť k jej zániku, ako aj pre celé odvetvie ovocia a zeleniny. Okrem toho príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011 vo viacerých jazykových verziách odkazuje na existenciu prevádzkovej súvislosti medzi organizáciou výrobcov a dotknutou investíciou, čo vyvoláva objektívnu a vážnu neistotu dosahu práva Únie.

88 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora výklad pravidla práva Únie, ktorý podáva Súdny dvor v rámci výkonu svojej právomoci podľa článku 267 ZFEÚ, objasňuje a spresňuje význam a pôsobnosť tohto pravidla tak, ako sa má alebo ako by sa malo chápať a uplatňovať od okamihu, keď nadobudlo účinnosť. Z toho vyplýva, že takto vykladané ustanovenie môže a má byť uplatňované súdom, a to aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred vydaním rozsudku týkajúceho sa žiadosti o výklad, ak sú inak splnené podmienky, ktoré umožňujú predložiť príslušnému súdu spor týkajúci sa uplatňovania tohto ustanovenia (rozsudky z 15. marca 2005, Bidar, C-209/03, EU:C:2005:169, bod 66 a citovaná judikatúra, a z 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International a i., C-110/15, EU:C:2016:717, bod 59 a citovaná judikatúra).

89 Súdny dvor môže iba úplne výnimočne prostredníctvom uplatnenia všeobecnej zásady právnej istoty, ktorá je vlastná právnemu poriadku Únie, pristúpiť k obmedzeniu možnosti akejkoľvek dotknutej osoby dovolávať sa ustanovenia, ktoré vyložil, s cieľom spochybniť právne vzťahy, ktoré vznikli v dobrej viere. Na rozhodnutie o takom obmedzení je nevyhnutné, aby boli splnené dve podstatné kritériá, a to dobrá viera dotknutých osôb a riziko vážnych ťažkostí (rozsudky z 15. marca 2005, Bidar, C-209/03, EU:C:2005:169, bod 67 a citovaná judikatúra, a z 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International a i., C-110/15, EU:C:2016:717, bod 60 a citovaná judikatúra).

90 Súdny dvor sa len výnimočne, za presne stanovených okolností, uchyľuje k takémuto riešeniu, a to jednak, keď existovalo riziko vážnych ekonomických dôsledkov, predovšetkým vzhľadom na veľký počet právnych vzťahov, ktoré vznikli v dobrej viere na základe platnej právnej úpravy, jednak keď sa zdalo, že jednotlivci a vnútroštátne úrady boli nabádaní k správaniu, ktoré nie je v súlade s právnou úpravou Únie z dôvodu vážnej a objektívnej neistoty o dosahu ustanovení Únie a neistoty, ku ktorej prípadne prispelo i správanie iných členských štátov alebo Komisie (rozsudky z 15. marca 2005, Bidar, C-209/03, EU:C:2005:169, bod 69 a citovaná judikatúra, a z 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International a i., C-110/15, EU:C:2016:717, bod 61 a citovaná judikatúra).

91 Okrem toho členskému štátu, ktorý žiada o obmedzenie časových účinkov rozsudku vydaného v prejudiciálnom konaní, prináleží, aby Súdnemu dvoru predložil číselné údaje, ktoré preukazujú nebezpečenstvo vážnych ekonomických dôsledkov (rozsudok zo 7. júla 2011, Nisipeanu, C-263/10, neuverejnený, EU:C:2011:466, bod 34 a citovaná judikatúra, ako aj analogicky rozsudok z 9. apríla 2014, T-Mobile Austria, C-616/11, EU:C:2014:242, bod 53).

92 V prejednávanej veci, vo svojej žiadosti o obmedzenie časových účinkov tohto rozsudku predloženej aj pre prípad, že by Súdny dvor vyhlásil jedno alebo viaceré ustanovenia predložené vnútroštátnym súdom za neplatné, rakúska vláda nijako nespresnila, ako by mohol výklad prijatý v bode 61 tohto rozsudku spôsobiť nebezpečenstvo vážnych ekonomických dôsledkov. V tejto súvislosti len vo všeobecnosti uvádza, že neexistencia obmedzenia časových účinkov tohto rozsudku môže „mať potenciálne fatálne dôsledky“ a môže sa týkať „mnohých právnych vzťahov“ bez toho, aby predložila aspoň minimálne údaje o množstve organizácií výrobcov, ktoré by mohli byť prípadne dotknuté, alebo o prípadných dotknutých čiastkach.

93 V dôsledku toho existenciu rizika vážnych ekonomických dôsledkov v zmysle judikatúry citovanej v bodoch 89 a 90 tohto rozsudku, ktoré by mohlo odôvodniť obmedzenie časovej účinnosti tohto rozsudku, nemožno považovať za preukázanú. Preto nie je potrebné obmedziť časové účinky tohto rozsudku, bez toho, aby bolo potrebné preveriť, či spĺňa prvé kritérium uvedené v týchto bodoch.

94 Pokiaľ ide o otázku, či za okolností, ktoré existujú vo veci samej, sa môže ETG aj tak odvolávať na zásadu právnej istoty pred vnútroštátnym súdom, treba odpovedať, že na základe článku 4 ods. 3 ZEÚ prináleží členským štátom, aby na svojom území zabezpečili vykonávanie právnej úpravy Únie okrem iného v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky (pozri analogicky rozsudok zo 16. júla 1998, Oelmühle a Schmidt Söhne, C-298/96, EU:C:1998:372, bod 23 a citovanú judikatúru).

95 Rovnako aj z článku 9 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, 2005, s. 1), na ktorý AMA poukázala v rozhodnutí napadnutom v konaní vo veci samej, a ktorého ustanovenia boli v podstate prebrané do článku 58 ods. 1 a 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 549), vyplýva, že členské štáty musia v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky prijať všetky potrebné opatrenia, aby vymohli sumy stratené v dôsledku nezrovnalostí alebo nedbalosti. Každý výkon voľnej úvahy, pokiaľ ide o možnosť požadovať či nepožadovať vrátenie neoprávnene alebo protiprávne pridelených finančných prostriedkov Únie, by bol nezlučiteľný s touto povinnosťou (pozri analogicky rozsudok zo 16. júla 1998, Oelmühle a Schmidt Söhne, C-298/96, EU:C:1998:372, bod 23 a citovanú judikatúru), ako to už bolo uvedené v bode 68 tohto rozsudku.

96 Ako však už uviedla Komisia, o sporoch týkajúcich sa vrátenia neoprávnene vyplatených súm podľa práva Únie musia rozhodovať, ak neexistujú ustanovenia Únie, vnútroštátne súdy podľa svojho vnútroštátneho práva v medziach, ktoré ukladá právo Únie v tom zmysle, že podrobnosti upravené vnútroštátnym právom nemôžu prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť vrátenie neoprávnene poskytnutých podpôr a že uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy sa musí uskutočniť nediskriminačne vo vzťahu ku konaniam, ktorých cieľom je riešiť vnútroštátne spory rovnakého druhu (rozsudky zo 16. júla 1998, Oelmühle a Schmidt Söhne, C-298/96, EU:C:1998:372, bod 24 a citovaná judikatúra, a z 15. januára 2009, Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank, C-281/07, EU:C:2009:6, bod 24 a citovaná judikatúra).

97 Nemôže tak byť v rozpore s právom Únie, keď vnútroštátne právo v oblasti vymáhania finančných plnení neoprávnene vyplatených verejnou správou prihliada na zásadu zákonnosti a zároveň na zásadu právnej istoty, keďže tieto zásady sú súčasťou právneho poriadku Únie (rozsudky z 19. septembra 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 56 a citovaná judikatúra, a z 21. júna 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 24).

98 Osobitne zásada právnej istoty vyžaduje, aby právna úprava Únie umožnila dotknutým osobám poznať s istotou rozsah povinností, ktoré im táto úprava stanovuje. Osoby podliehajúce súdnej právomoci musia totiž jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať (rozsudok z 21. júna 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 25 a citovaná judikatúra).

99 V prejednávanej veci pritom z analýzy tretej otázky písm. a) vyplýva, že ustanovenie obsiahnuté v prílohe IX bode 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, vykladané z hľadiska kontextu, do ktorého toto ustanovenie patrí, a relevantného cieľa, ktoré sleduje uplatniteľná právna úprava, umožňuje osobám podliehajúcim súdnej právomoci, teda konečným príjemcom finančnej pomoci Únie, s istotou poznať rozsah ich povinností, ktoré im táto úprava stanovuje, aby mohli jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať.

100 V dôsledku toho preto treba v plnom rozsahu zohľadniť záujem Únie na vymáhaní súm pomoci, ktoré boli prijaté v rozpore s podmienkami ich pridelenia, pri zvažovaní dotknutých záujmov, aj v tom prípade, ak sa usúdilo – bez ohľadu na to, čo sa uviedlo v predchádzajúcom bode tohto rozsudku –, že zásada právnej istoty bráni tomu, aby príjemca pomoci bol povinný túto pomoc vrátiť (rozsudky z 19. septembra 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 57 a citovaná judikatúra, a z 21. júna 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 32).

101 Napriek tomu tento príjemca môže iba za podmienky, že bol v dobrej viere, pokiaľ ide o riadne použitie finančného príspevku, namietať proti jeho vráteniu (rozsudok z 19. septembra 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 58 a citovaná judikatúra).

102 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, sa má právo Únie vykladať v tom zmysle, že ak účinky tohto rozsudku nie sú časovo obmedzené, nebráni to tomu, aby sa zohľadnila zásada právnej istoty s cieľom vylúčiť vrátenie neoprávnene vyplatenej pomoci, pod podmienkou, že stanovené podmienky budú rovnaké ako podmienky pre vymáhanie čisto vnútroštátnych finančných plnení, že sa v plnom rozsahu zohľadní záujem Únie a že sa preukáže dobrá viera príjemcu.

O trovách

103 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

1. **Príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny, v rozsahu, v akom sa vzťahuje na investície realizované „v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov“, sa má vykladať v tom zmysle, že:**

   – **samotná skutočnosť, že investícia realizovaná v rámci operačného programu podľa článku 60 ods. 1 tohto nariadenia sa nachádza na pozemku tretej osoby, a nie na pozemku patriacom dotknutej organizácii výrobcov, v zásade nie je na základe prvého z týchto ustanovení dôvodom na to, že výdavky použité touto organizáciou výrobcov z dôvodu tejto investície nie sú oprávnené na pomoc,**

   – **táto príloha IX bod 23 sa týka investícií realizovaných v podnikoch a/alebo priestoroch, ktoré sú z právneho alebo faktického hľadiska pod výlučnou kontrolou dotknutej organizácie výrobcov, tak aby sa vylúčilo akékoľvek využitie tejto investície treťou osobou.**

2. **Zásada ochrany legitímnej dôvery sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, príslušný vnútroštátny orgán, po prvé odmietol vyplatiť zvyšnú časť finančnej pomoci, o ktorú požiadala organizácia výrobcov v súvislosti s investíciou, ktorá sa v konečnom dôsledku považuje za neoprávnenú na túto pomoc na základe prílohy IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, a po druhé žiadal túto organizáciu výrobcov o vrátenie už vyplatenej pomoci v súvislosti s touto investíciou.**

3. Za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, sa má právo Únie vykladať v tom zmysle, že ak účinky tohto rozsudku nie sú časovo obmedzené, nebráni to tomu, aby sa zohľadnila zásada právnej istoty s cieľom vylúčiť vrátenie neoprávnene vyplatenej pomoci, pod podmienkou, že stanovené podmienky budú rovnaké ako podmienky pre vymáhanie čisto vnútroštátnych finančných plnení, že sa v plnom rozsahu zohľadní záujem Európskej únie a že sa preukáže dobrá viera príjemcu.

Podpisy